

DÉLMAGYARORSZÁG

A Magyar Kommunista Párt délmagyarországi napilapja

A népbíróság

Janácstermében verekedtek tegnap. Nem vagyunk hívei az ilyen eszközöknek. Elítéljük a tulszásokat. Azt szeretnénk, ha a népbíróság tanácskozótermében a népbírák hivatásának a szerepének megfelelő méltóság teljes rend honolna. Ennek a megteremtése a bírák dolga: eszköze: a népbírói hivatás helyes betöltése. Hiányzik azonban a népbírói méltóság, mert hiányzik a népbírói hivatás megértése és különösen hiányzik a népbírói hivatás helyes gyakorlása.

Nem mentesíteni akarjuk a verekedőket, a verekedés okait keressük. Első és legfontosabb okozóját meg is találtuk a fentiekben. Nem kétséges, hogy az a népbíróság, amely képes a Mentus-féle figurákat felmenteni, nem tudhat tekintélyt szerezni, nem tudja a nép bírójának méltóságát megőrizni és nem képes a tárgyalóterem esendjének és rendjének fegyelmét megőrizni. Igen gyakori az olyan népbíró, aki tiltakozik a tömegek külső befolyása ellen, tárgyilagosságra és bírói lelkiismeretére hivatkozással. A Mentust felmentő népbírák lelkiismeretéről fölösleges tárgyalni. Beszélünk azonban a tárgyilagosságról. Ez a tárgyilagosság ugyanis a népbíróság ülése során legalább is gyanusnak minősült. A népbírák a nép választottjai és az a szerepük, hogy büntessék meg a nép ellenségeit. Ezekkel szemben a tárgyilagosság egyenlő a védelemmel. A nép bírái ne legyenek tárgyilagosságok, lelkiismeretüket ne pólyázzák paragrafusokkal, hanem gyűlöljék maguk is a nép ellenségeit és utálják el azokat keményen.

A népbíráknak politikai szerepük kell betölteniük. A népbíróság a harcolva épülő magyar demokrácia harcos szerve. Ez a demokrácia ma könyörtelen harcba kezdett a reakció megsemmisítésére. Ezt a harcot a reakció szervezett támadása robbantotta ki. És talán nem véletlen, hogy a támadás egyik góca nem helyezkedett messze a népbíróság intézményétől. Ugy látszik, hogy a népbíróságok egyike-másika vállalja a reakció elleni harcot, hanem a tárgyilagosság köntösébe bujva vagy a bizonyítékok hiánya címén felmenti a múlt közismert reakcionáriusait. Ezek a népbíróságok, amelyek nem vállalnak közösséget a demokrácia harcával, nem is töltik be hivatásukat, nem tudnak maguknak tekintélyt szerezni, a tárgyalóteremben felborul a rend. Lásd meg végre ezek a népbírák, hogy a tünnetek és a verekedők nemcsak a vádlott és a tanúk ellen tünnetnek, a népbíróság ellen is, amellyel szemben nincs és nem lehet bizalmuk.

A Szentesen és Szegeden tünnetek, a vádlottakat és a melléjük kiálló védőtanukat megverő tömegek a harcos magyar demokrácia éber őrei, akkor is, ha eszközeik brutálisak. A brutalitást azonban kiváltja a vádlottak szemtelensége is. Ez a másik ok. Napirenden vannak az olyan tárgyalások, ahol a szemtelennül hazudó vádlott mellett felvonul a védelem ugyancsak hazug hada, akik a bajtársi kötelességet vélnek teljesíteni mentővallomásaikkal. Ezzel a már általánosuló tünettel szemben a tárgyilagosság népbíróság — teletessük fel a jóhiszeműséget — tehetetlenek bizonyult. Egyetlen ilyen hazudozó vádlottat sem tartóztatott le és nem ítél

el egyet sem hamis eskü miatt. Ne csodálkozzunk hát, ha helyettük maga a nép is ítélkezik és ha a bíróság nem talál eszközöket rá a maga durva, de meg kell mondjuk, igazságos eszközeivel, kiveri a tárgyalóteremből a mentőtanuk hadát.

Ujabbán a népellenes bűnözők a provokációig is elmennek. Tüntetőket vonultatnak fel maguk mellett,

hősnek állítatják be magukat és — mint tegnap — szociálisnak kívántak minősíteni egy háborúra uszító bitangot. Ha a népbíróság eltűri a provokációkat, akkor Szeged demokratikus népe megvonja tőlük minden bizalmát és a provokátorokkal magabánik majd el úgy, ahogy tegnap Szegeden és ezt megelőzően Szentesen.

Ismételjük, nem tudjuk helyeselni a verekedést, de fenntartjuk, hogy a nép ellenségeivel, a háborús bűnösökkel szemben, akármilyen gunyában is állnak azok a népbíróság elé, jogos fegyvere a népnek az öklök. Különösen akkor, ha a népbíróság tehetetlenségével, a reakció pedig oktalan és szemérmellen tünnetessé utócsra provokálja ezt az öklöt.

Ma délután hirdetik ki az angol választások eredményét

(London, július 26) Legujabban érkezett hivatalos jelentés szerint Churchill, Eden és Attlee megérkezett Londonba. Churchill megérkezése után azonnal a Downingstreetre hajtatott, majd a Buckingham-palotában részletes jelentést tett a királynak a berlini értekezlet munkájáról. A három államférfi holnap vagy holnapután tér

viszra Potsdamra. Truman elnök egy napra Frankfurtba utazik, ahol Eisenhower tábornaggal folytat megbeszélést.

Angliában a választások előtt feszült légkör uralkodik. Ma délután vagy a koracsi órákban már nemcsak az egyes pártok megválasztott képviselőit, hanem a leadott szava-

zatok számát is közlik. Egyes kerületekben már délután tízenegy órakor közlik az eredményeket. Az elmúlt választásokon 23 millió szavazó vett részt, de most még nagyobb részvételre számítanak. Az Egyesült Államokban is nagy érdeklődéssel várják a választások kimenetelét.

oOo

Megkezdtek Szálasi feleségének rendőri kihallgatását

Hogyan látta Lutz Gizella a nyilas „államió” szerepét Magyarország fönkreletében? — „Tudom, hogy lértemet a népbíróság halálra ítéli”

(Budapest, július 26) Híradtunk arról, hogy Sopronban elfogták Szálasi Ferenc feleségét, Lutz Gizellát, aki a budapesti rendőrség politikai osztályának őrizetes foglya. Az 1. számú magyar háborús főbűnös feleségének kihallgatását ma kezdték meg a rendőrség politikai osztályán és abból néhány olyan részlet is kiderült Szálasival kapcsolatban, amellyel eddig homály fedett. Szálásiné Lutz Gizella elmondotta, hogy 1927-ben ismerkedett meg Szálasi-val, aki akkor vezérkari tiszt volt. Az ismeretségből rövidesen bensőséges érzések támadtak, de a házasság megkötését anyagi viszonyaik akadályozták meg. Amelleg barátság azonban továbbra is fennmaradt kettőjük között és Lutz Gizella, mint Szálasi menyasszonya szerepelt a társaság előtt. Tagja volt ő is a nyilaspártnak, bár politikával nem foglalkozott és völegénye sem avatta bele politikai terveibe. »A rádióból tudtuk meg — mondotta —, hogy Szálasi átvette a hatalmat, ennek nagyon megörültünk. Völegénye ezután is meglátogatta, de politikáról — mint vallja — sohasem beszélt előtte. Megfordult völegénye a királyi várban levő hámszobás lakásában is. Mikor az orosz csapatok erősen szorongatták a magyar fővárost, völegénye Kőszegen, majd Brennbergen lakott. Mikor a szovjet csapatok az ország nyugati részét is megszállták és közeledtek a német határhoz, Szálasi áttette székhelyét a Salzburg melletti Natsee községbe, ahol egy szállodában rendeztek be neki lakást, amit állandóan nyilas őrség vett körül. Ebben a községben április 28-án történt a polgári és egyházi házasság. A házasságkötés után egész május 6-ig éltek együtt, amikor

az amerikai megszálló csapatok elvitték ismeretlen helyre Szálasi környezetét és 7-én reggel magát Szálasi is, azóta nem tud róla. Egészen július közepéig maradt Nattseeben, miután erős honvágyat érzett, elindult Magyarország felé. Sopronig eljutott, itt azonban őrizetbe vették és Budapestre hozták. Azóta a budapesti rendőrség őrizetes foglya. Több kérdést tettem fel Szálásinének, aki látszólag nyugodtan válaszolt.

— Házasságukat milyen okmányokkal tudja igazolni? — volt az első kérdés.

— A német polgári és egyházi hatóságok szabályos házassági leveleket állítottak ki, de ezek minden más okmánnyal együtt elvesztek.

— Miért vállalta a férje a kormányalakítást akkor, amikor már nyilvánvaló volt, hogy a németek elvesztették a háborút és ezt a kormányzó rádiószózata is bejelentette?

— Azért, mert hitt a német győzelemben.

— Még a házasságkötéskor is hitt a győzelemben?

— Akkor már tudtuk, hogy a háború elvesztett.

— Mégis hozzáment völegényéhez? Miért?

— Mert szerettem!

— Milyen embernek tartotta őt férjéül?

— Feltétlenül jóhiszeműnek, aki igazán jót akart.

— Milyen embernek tartotta az Ön férje Horthy kormányzót?

— Mint erősen befolyásolható emberről beszélt róla.

— Tudott Ön arról, hogy férje parancsára elhurcolták Magyarországról a zsidókat és a baloldali elemeket?

— Olvastam arról az újságokban, de mindig azt hittem, hogy

a németek hajtották végre ezeket az intézkedéseket.

— Helyeselte Ön az ártatlan emberek üldözését?

Szálásiné erre a kérdésre zavaros, kitérő választ adott

— Tudja-e Ön, milyen büntetés vár férjére?

— Valószínűleg a bíróság halálra ítéli.

— És ezzel kapcsolatban mi a véleménye?

— Szívesen vállalnám magamra a büntetést.

— Hova lettek azok az értékek és ékszerek, amelyeket Szálasi törzskaránál halmozott fel?

— Ezekről én nem tudok. Lakásomat saját butoraimmal rendeztem be és házasságkötésünkönkor a jegygyűrű elkészítéshez barátaim adták a tört aranyat.

— Azt hiszi, a magyar közvélemény ezt elhiszi Önnek?

— Így volt, én nem tudok ékszerekről és aranyokról.

A kihallgatás itt megszakadt, a detektívek visszakísérték Szálásiné cellájába, hogy más alkalommal folytassák vallomásának felvételét. (MOT)

Ismét kedvezőre fordultak a kilátások az egyetem jogi karának felállítására ügyében

(Szeged, július 25) Az elmúlt hetek alatt a szegedi egyetem jogi karának kérdése ismét napirendre került. Először az a hír jött, hogy Tócsy Géza kultuszminiszter már össze fel akarja állítani az egyetem jogi karát. A miniszter ezt saját maga jelentette ki később az egyetemi tanács előtt megjelent közléseiben. Nemrégiben azután jelentették, hogy a minisztériumban megtartott egyetemi ankét esetében a szegedi egyetemen a jogi kar felállítására vonatkozó tervet és annak el-